

Inrikes och utrikes trafik med svenska lastbilar 2008

TK 1006

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde.....	2
A.2 Statistikområde.....	2
A.3 SOS-klassificering.....	2
A.4 Statistikansvarig.....	2
A.5 Statistikproducent.....	3
A.6 Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik.....	3
A.11 Statistik användning.....	4
A.12 Uppläggning och genomförande.....	4
A.13 Internationell rapportering	5
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	5
B Kvalitetsdeklaration	6
B.0 Inledning	6
B.1 Innehåll	6
1.1 Statistiska målstorheter	6
1.1.1 Objekt och population	6
1.1.2 Variabler	6
1.1.3 Statistiska mått	8
1.1.4 Redovisningsgrupper	8
1.1.5 Referenstider	8
B.2 Tillförlitlighet.....	9
2.1 Tillförlitlighet totalt	9
2.2 Osäkerhetskällor	9
2.3 Redovisning av osäkerhetsmått	12
B.3 Aktualitet	12
3.1 Frekvens	12
3.2 Framställningstid	13
3.3 Punktlighet	13

<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet.....</i>	<i>13</i>
4.1	Jämförbarhet över tiden	13
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	14
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	14
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet.....</i>	<i>15</i>
5.1	Spridningsformer	15
5.2	Presentation	15
5.3	Dokumentation	15
5.4	Tillgång till primärmaterial	15
5.5	Upplysningstjänster	15

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Transporter och kommunikationer

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Vägtrafik

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS): Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statens institut för kommunikations-
analys, SIKÅ
Postadress: Akademigatan 2, 831 40 Östersund
Besöksadress: Akademigatan 2, 831 40 Östersund
Kontaktperson: Sara Berntsson
Telefon: 063 – 14 00 35
Telefax: 063 – 14 00 10
E-post: sara.berntsson@sika-institute.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska centralbyrån, SCB, RM/ETL
<i>Postadress:</i>	701 89 Örebro
<i>Besöksadress:</i>	Klostergatan 23
<i>Kontaktperson:</i>	Louise Ahlin-Fallberg
<i>Telefon:</i>	019 – 17 61 53
<i>Telefax:</i>	019 – 17 65 69
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99), förordningen om den officiella statistiken (SFS 2001:100) och SIKAs föreskrifter (SIKAFS 2008:1).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

Lämnade uppgifter skyddas enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (SFS 1980:100).

I enlighet med EU-förordningen kommer oidentifierade uppgifter att överföras till EU:s statistiska databaser. Uppgifter som lämnas till EU är sekretesskyddade enligt Euratom 1588/90.

A.8 Gallringsföreskrifter

Statens institut för kommunikationsanalys, SIKA, i egenskap av statistikansvarig myndighet, har arkivansvar för undersökningen sedan 1 juli 1994.

A.9 EU-reglering

Statistiken regleras enligt EU-förordning, (EG) nr 1172/98 om statistikrapportering om varutransporter på väg, som trädde i kraft 1 januari 1999.

A.10 Syfte och historik

Mellan 1972 och 1999 har statistik tagits fram över svenska lastbilars transporter **inom landet** genom undersökningen, Inrikes trafik med svenska lastbilar, TK30. Enligt den statistikharmonisering som påbjöds i och med EES-avtalet skulle Sverige från och med 1995 redovisa statistik över svenska lastbilars **totala** transportverksamhet, inklusive transporter i utlandet. Tidigare transportstatistik utvidgades därför med undersökningen, Utrikes trafik med svenska lastbilar, TK56. Undersökningen ersätter fr.o.m. undersökningsår 2000 de tidigare genomförda undersökningarna, Inrikes trafik med svenska lastbilar (1972-1999) och Utrikes trafik med svenska lastbilar (1995-1999).

Från och med undersökningsår 2003 har stratifieringen förändrats jämfört med tidigare år. Den totala urvalsstorleken har dock bibehållits. Förändringen har främst genomförts för att förbättra precisionen i undersökningen.

Produkten syftar till att visa inrikes- och utrikesverksamhet för svenskregistrerade lastbilars/dragbilars trafik- och transportarbete, transporterad godsmängd med bl a varuslagsindelning.

A.11 Statistikanvändning

SIKA: underlag för transport-/trafik- och infrastrukturplanering, nationellt.
Eurostat: underlag för transport-/trafik- och infrastrukturplanering, inom EU.
VTI (Väg- och transportforskningsinstitutet): underlag för transportplanering.
Svenska Åkeriförbundet, *Svenska transportindustriförbundet*, *Vägverket*, *SJ*,
företag inom transportsektorn: underlag för marknadsbedömningar, transport-
/trafikplanering. *Utredare, forskare*: underlag för studier av transportnäringens
utveckling, konkurrenssituation etc.
SIKA har inte tillsatt programråd för statistikområdet.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen genomförs kvartalsvis. Underlag till urvalet är dels Vägverkets
Yrkestrafikregister, dels Vägverkets Fordonsregister samt körsträckedata från
Bilprovningen. Urvalet dras för respektive kvartal. Urvalsramen indelas i 57
urvalsstrata.

För inrikesdelen av populationen sker uppdelning i strata i princip efter
körsträcka och region.

För utrikesdelen av populationen sker stratumindelningen efter region,
körsträcka och antal tillstånd för internationell trafik. Urvalet, per kvartal, består
av cirka 3 000 last-/dragbilar, med en maximilastvikt på $\geq 3,5$ ton.

För varje utvald lastbil ska uppgifter lämnas avseende en specifik mätvecka
(måndag – söndag). Uppgifterna avser bl.a. sändningens lastningsdatum, körda
kilometer med sändningen, vikt, varuslag, lasttyp.

Uppgiftslämnare är lastbilsägaren vid den aktuella tidpunkten (personal på det
ägande företaget eller lastbilens chaufför).

Uppgiftsinsamling sker huvudsakligen via postenkäter och med två skriftliga
påminnelser. Telefonpåminnelser genomförs kontinuerligt. Utsändning sker
kontinuerligt, dvs. blanketterna skickas ut cirka 1,5 vecka före aktuell mätvecka.

Insamlade uppgifter genomgår granskning och, vid behov, korrigerings. Vid av-
prickning av inkomna blanketter genomförs en grov granskning, och om uppen-
bara brister uppdragas kontaktas uppgiftslämnaren för kontroll/komplettering.
Därefter kodas blanketterna varvid också kvalificerad manuell granskning
utförs. Kodade och granskade blanketter dataregistreras. I detta steg sker
automatiska validitetskontroller med efterföljande utredningar och eventuella
ändringar. Ytterligare kontroller görs efter dataregistreringen med hjälp av
fellista. En kvartalsomgång omfattar cirka 34 veckor från första utsändning till
rapportering.

Årsstatistiken är en summering av de fyra kvartalen och publiceras ca 6 månader
efter undersökningsårets utgång.

A.13 Internationell rapportering

Rapportering genomförs kvartalsvis till Eurostat i enlighet med Kommissionens förordning (EG) nr 2163/2001.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

-

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Inrikes och utrikes trafik med svenska lastbilar är en kvartalsundersökning som visar varutransporter med svenskregistrerade lastbilar. Det är en urvalsundersökning som varje kvartal omfattar ett urval på cirka 3 000 last-/dragbilar, med en maximilastvikt på $\geq 3,5$ ton. Statistiken publiceras ca 5 månader efter kvartalets utgång och 6 månader efter årets utgång på SIKA:s och SCB:s webbplatser. Årsstatistiken innehåller en utförligare redovisning än kvartalsstatistiken och är en summering av de fyra kvartalen.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

De statistiska målstorheter som primärt skattas avser transporterad godsmängd, utförd transport- och trafikarbete nationellt och internationellt med svenskregistrerade lastbilar. Ett antal indelningar görs utifrån information om transporterat varuslag, län/land m.m.

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen är alla varutransporter som utförts av svenska lastbilar/ dragbilar med en maximilastvikt med minst 3,5 ton och som påbörjats under referensperioden.

1.1.2 Variabler

De viktigaste variablerna för *sändningar* är:

- sändningens vikt
- varuslag
- sträckan mellan sändningens lastnings- och lossningsort
- tonkm (härledd variabel)
- farligt gods
- lasttyp

Variabler för *lastbil/dragbil* är bl a:

- yrkesmässig/firmabilstrafik
- ålder
- maximilastvikt
- totalvikt
- antal axlar

Objekt/variabelförteckning för Lastbil	
Variabel	Beskrivning
RegNr	Lastbilens registreringsnummer
RegAr	Årsmodell, alt. År för första registrering 85 = 1985
KarKod	Karosserikod
TotVikt	Totalvikt
TjVikt	Tjänstevikt
MaxLv	Maximilastvikt
AntAxl	Antal axlar
YrkM	Yrkesmässig trafik / Firmabilstrafik

Objekt/variabelförteckning för Sändning	
Variabel	Beskrivning
Sid	Sändningsnummer
Kvartal	Kvartal
PaLastDag	Lastningsdag för sändningen
AntLikaSand	Antal lika sändningar
DistRunda	Distributions/Uppsamlingsrunda
PaOrt	Ort för pålastning
PaOmr	Län- eller landkod
PaPostNr	Postnummer för pålastningsort
AvOrt	Ort för avlastning
AvOmr	Län-eller landkod
AvPostNr	Postnummer för avlastningsort
KmKorda	Antal körda kilometer för sändningen
KgKvant	Vikt för sändningen i kilo
VKodKITxt	Varuslag i klartext
VaruKod	Varukod
ADRklass	ADR-klass om farligt gods
UNNummer	UN-nr om farligt gods
Enhet	Enhet om farligt gods
Kvantitet	Kvantitet om farligt gods
LastGrad	Lastutrymmets volymutnyttjande i procent (friv. uppg.)
LastTyp	Lasttyp

Objekt/variabelförteckning för Släp	
Variabel	Beskrivning
Slid	Släpets identifikationsnummer
TotVikt	Totalvikt
TjVikt	Tjänstevikt
MaxLv	Maximilastvikt
AntAxl	Antal axlar
SlapTyp	Släptyp

Objekt/variabelförteckning för Körning	
Variabel	Beskrivning
Kid	Körningsnummer
Kvartal	Kvartal
AntLikaKor	Antal lika körningar
KorTyp	Körningstyp
StartOmr	Lastningsort (länskod/landkod)
SlutOmr	Avlastningsort (länskod/landkod)
KmKorda	Körda kilometer
KgKvant	Vikt
LastGrad	Lastutrymmets volymutnyttjande i procent (frivillig uppgift)
VaruKod	Varukod

Objekt/variabelförteckning för Linjer	
Variabel	Beskrivning
LinjeNr	Linjenummer
PaOrt	Pålastningsort
AvOrt	Avlastningsort
TrMedel	Transportmedel (färja/järnväg)
PaOmr	Pålastningsort (länskod/landkod)
AvOmr	Avlastningsort (länskod/landkod)

Objekt/variabelförteckning för Transit	
Variabel	Beskrivning
Kid	Körningsnummer
Land	Landkod

Objekt/variabelförteckning för Härledda variabler	
Variabel	Beskrivning
TonKm	Antal tonkilometer - Produkten av pålast i ton och körda kilometer.

1.1.3 Statistiska mått

Statistiska mått är antal, summavärden, medelvärden.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas fr.o.m undersökningsår 2008 enligt NST2007 - EU:s transportstatistiska varunomenklatur, län, områden samt mottagar-/avsändarländer för utrikes trafik.

1.1.5 Referenstider

Kalenderår och kalenderkvartal. Det är veckorna 1-52 varje undersökningsår som undersöks vilket kan innebära att enstaka dagar från angränsade år ingår.

1.2. Fullständighet

Statistiken är helt anpassad till gällande EU-förordning, 1172/98. Detta innebär bl.a. att enbart svenskregistrerade fordon $\geq 3,5$ tons maximilastvikt undersöks. För att visa alla varutransporter på svensk mark måste undersökningen kopplas ihop med övriga länders motsvarande undersökningar liksom statistik för lättare fordon med maximilastvikt $< 3,5$ ton.

Statistik avseende Lätta lastbilar finns senast framtagen för år 2000. Statistiken omfattade varutransporter på svenska vägar med svenskregistrerade lastbilar under 3,5 tons maximilastvikt. Syftet med undersökningen var att i första hand erhålla säkra skattningar av lättare lastbilars transporter. Undersökningen var uppbyggd så att separata urvalsundersökningar genomfördes för vart och ett av kvartalen 4/1999 till och med kvartal 3/2000.

Statistik om utlandsregistrerade fordons transporter till, från och genom Sverige kan delvis erhållas via Eurostat i form av data från EU-förordning, (EG) nr 1172/98.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistikens totala tillförlitlighet är bra. Det ovägda bortfallet var 26,2 procent avseende år 2008. De relativa osäkerhetsmarginalerna (95 procent) redovisas för merparten av resultaten i den officiella statistiken. Osäkerhetsmarginal för några av huvudvariablerna avseende år 2008;

	År 2008
<i>Inrikes trafik</i>	
<i>Godsmängd</i>	± 5 %
<i>Transportarbete</i>	± 3 %
<i>Körda kilometer</i>	± 3 %
<i>Antal transporter</i>	± 5 %
<i>Utrikes trafik</i>	
<i>Godsmängd</i>	± 11 %
<i>Transportarbete</i>	± 10 %
<i>Körda kilometer</i>	± 9 %
<i>Antal transporter</i>	± 10 %

2.2 Osäkerhetskällor

Syftet med undersökningen är att visa statistik för riket. Alla nedbrytningar, t.ex. geografiskt, på varuslag m.m. medför att osäkerheten ökar.

Osäkerhetskällor för undersökningen är främst täckning och att undersökningen är baserad på urval. Något kvantifierbart mått på undertäckning finns inte för denna undersökning. En annan osäkerhetskälla utgör tidsaspekten, d.v.s. tiden från urvalsdagen till aktuell mätperiod. Justering för diskrepanser i form av undertäckning har gjorts genom modellantagande som justerar skattningarna.

95 procent konfidensintervall redovisas i tabellbilagorna till kvartals- och årsrapporterna.

2.2.1 Urval

Underlag till urvalet är dels Vägverkets Yrkestrafikregister, dels Vägverkets Fordonsregister samt körsträckedata från Svensk Bilprovning. Urvalet dras för respektive kvartal. Urvalsramen indelas i 57 urvalsstrata. För inrikesdelen av populationen sker uppdelning i strata efter körsträcka och region. För utrikesdelen av populationen sker stratumindelningen efter körsträcka, region och antal tillstånd för yrkesmässig internationell godstransport. Osäkerhetsmarginalerna (95 procent) som beräknats och redovisats återfinns i rapporten och i korthet under 2.1.

De viktigaste skattningarna som undersökningen tar fram rör transporterad godsmängd [ton], transportsträcka [km] och transportarbete [tonkm].

Skattningar för dessa tre variabler tas fram fördelat efter inrikes och utrikes transporter, varugrupp, region, yrkesmässig eller firmabilstrafik. Estimation sker med körningsdata som aggregerats ihop från sändningar. Varugrupp på körningsnivå sätts efter den dominerande varugruppen i sändningarna. Skattnings- och variansberäkningar sker med hjälp av CLAN som är ett program för beräkning av punktskattningar och medelfel.

2.2.2 Ramtäckning

Företag som utför yrkesmässig utlandstrafik måste ha tillstånd utfärdat av länsstyrelserna. Vägverket är registerförande myndighet. Detta register utgör en del i undersökningens urvalsram. Lastbilar i utrikes firmabilstrafik behöver inte motsvarande tillstånd. För att få en bättre uppfattning om vilka lastbilar som används i utrikes trafik genomförs en speciell undersökning riktad till dessa lastbilar inför varje undersökningsår. För varje lastbil ska ägaren uppge om lastbilen kommer att användas i utrikes trafik under kommande 12-månaders period och i så fall i vilken omfattning. Resultatet från denna speciella undersökning används vidare vid kommande urvalstillfällen för att optimera urvalet avseende utrikes trafik.

Känd övertäckning avseende relevans och aktualitet uppgick till 6,5 procent av urvalet avseende år 2008. Dessutom togs 1 328 registreringsnummer bort från ramen som ett resultat av tidigare känd övertäckning.

Undertäckningen har inte undersökts sedan 1989 i undersökningen "Varutransporter på väg". Exempel på undertäckning kan vara nytillskott i lastbilsparken efter det att urvalet dragits.

2.2.3 Mätning

Blanketten innehåller allmänna avsnitt där t.ex. antalet körda kilometer samt uppgifter om släp och ev. transporter på färja eller järnväg ska anges. En sändningsjournal innehållande bl.a. lastningsort, lossningsort, körda kilometer, sändningens vikt och varuslag, ska sedan föras avseende den aktuella mätveckan. Sändningarna kodas av producentens personal till körningar.

I begreppet utrikestrafik ingår även den del av utrikestransporten som genomförs på svensk mark.

De svårigheter som kan uppstå i mätningen är bl.a. osäkra vikt- och kilometeruppgifter samt saknade tomkörningar. I de fall kilometeruppgift saknas, imputeras dessa av statistikproducenten med hjälp av ruttplaneringsprogram. Avseende år 2008 användes ruttplaneringsprogrammet för att beräkna körda kilometer för 13 procent av sändningarna.

Blanketten har genomgått mättekniska test vid två tillfällen, inför undersökningen år 2000 och år 2005. Inga ytterligare analyser av blankettens bidrag till osäkerheten har genomförts.

Fr.o.m. undersökningsår 2008 har NST2007 och NACE rev.2.0 införts i undersökningen. Dessutom har NUTS-3 nivån använts vid kodning av orter.

2.2.4 Svartsbortfall

Bortfallet, beräknat som kvoten mellan antal ej svarande och antal utvalda lastbilar, låg på 26,2 procent avseende år 2008. Fördelningen över bortfall per kvartal, år 2008, redovisas i tabell nedan.

	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4
Urval	3 079	3 056	3 058	3 076
Bortfall i %	25,8	29,2	26,6	23,3

Skattningsförfarandet, s.k. rak uppräknings, justerar för bortfall. Här antas att bortfallet ”ser ut” som de svarande objekten.

Bortfallet har två effekter på undersökningen:

- I och med att antalet undersökta lastbilstransporter blir färre än avsett så blir den statistiska osäkerheten i resultatet större. Effekten kan utläsas i form av bredare konfidensintervall.
- En känd företeelse är att den grupp som inte svarar i en undersökning ofta har ett annat beteende än den grupp som svarar. I denna undersökning kan det innebära att skattningar av t ex totalt antal körda kilometer blir för höga eller för låga.

I vilken riktning bortfallet påverkar undersökningen och hur mycket går inte att avgöra utan att göra en bortfallsanalys. Någon sådan analys har inte gjorts av denna undersökning. Storleken på bortfallet är den indikation som finns på hur stor denna effekt kan vara.

I den stratumvisa redovisningen framgår det att utrikestransporterna har en något högre bortfallsandel. Det innebär att för dessa skattningar är osäkerheten större.

I de fall konfidensintervallen innefattar negativa värden ska dessa inte tolkas bokstavligt, eftersom vikter och sträckor är positiva storheter. De breda konfidensintervallen indikerar framförallt att skattningen är mycket osäker.

Antalet lastbilar vid urvalstillfället jämfört med tabell 1 i rapporten skiljer sig åt. Detta beror på att skattningsförfarandet är justerat för att undvika skevhet p.g.a. undertäckning.

Från och med undersökningsår 2003 förändrades stratifieringen. Den totala urvalsstorleken bibehölls dock. Förändringen genomfördes först och främst för att förbättra precisionen i undersökningen.

Förklaring till stratumtabellen nedan:

STRNR - stratumbeteckning

De stratum där första siffran är en ”9” betyder att objekten tillhör utrikesstrata. Övriga siffror i första positionen avser inrikesstrata.

I inrikesstrata anger den fjärde positionen NUTS 2 tillhörighet utom för de strata som börjar med 44 (tankbilar) och 66 (bankebilar). Gotland har tilldelats ett eget

strata. Den femte positionen anger klass för körsträcka, tre stycken klasser. Lastbilar utan uppgift om körsträcka placeras i eget strata. För utrikesstrata har uppdelningen skett efter region (6 stycken i fjärde positionen) och körsträcka. (2 klasser i femte positionen).

Stratumtabell

STRNR	Population	Urval	Bortfall	Bortfall		STRNR	Population	Urval	Bortfall	Bortfall	
				%						%	
44000	14	28	8	28,6	88060	1 128	40	12	30,0		
44001	132	131	38	29,0	88061	586	103	25	24,3		
44002	85	83	27	32,5	88062	1 050	170	53	31,2		
44003	118	116	33	28,4	88063	693	203	68	33,5		
66000	254	63	21	33,3	88070	461	40	7	17,5		
66001	429	106	32	30,2	88071	357	67	16	23,9		
66002	392	98	31	31,6	88072	563	152	46	30,3		
66003	392	98	30	30,6	88073	347	173	63	36,4		
88000	3 606	844	269	31,9	88080	666	46	9	19,6		
88010	2 570	74	25	33,8	88081	467	86	24	27,9		
88011	848	64	14	21,9	88082	685	150	39	26,0		
88012	2 442	311	113	36,3	88083	504	157	39	24,8		
88013	626	153	39	25,5	88091	193	40	7	17,5		
88020	2 033	122	22	18,0	88092	104	40	10	25,0		
88021	970	93	23	24,7	99000	2 475	663	183	27,6		
88022	2 189	258	56	21,7	99011	1 426	129	20	15,5		
88023	1 278	352	111	31,5	99012	292	49	22	44,9		
88030	810	40	9	22,5	99021	2 392	482	100	20,7		
88031	382	46	11	23,9	99022	1 398	326	67	20,6		
88032	1 064	100	29	29,0	99031	2 568	478	92	19,2		
88033	1 016	267	73	27,3	99032	1 506	383	98	25,6		
88040	1 576	47	12	25,5	99041	2 747	421	108	25,7		
88041	425	45	15	33,3	99042	1 283	287	97	33,8		
88042	1 357	150	42	28,0	99051	966	125	39	31,2		
88043	931	332	79	23,8	99052	600	174	59	33,9		
88050	2 241	48	6	12,5	99061	1 262	365	80	21,9		
88051	892	86	27	31,4	99062	620	241	67	27,8		
88052	2 125	310	72	23,2	99999	940	1880	420	22,3		
88053	1 317	334	77	23,1	Total	60 788	12 269	3 214	26,2		

2.2.5 Bearbetning

Inkomna uppgifter genomgår en omfattande manuell och maskinell granskning samt kodas. En hög kompetens hos personalen minimerar osäkerheten i bearbetningarna.

2.2.6 Modellantaganden

En översyn av undersökningen beskrivs i R&D Report 2003:1. Där redogörs också för de formler och antaganden som används i undersökningens olika processer.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

95 % konfidensintervall redovisas i tabellbilagorna till rapporterna avseende Lastbilstrafik 2008 - Inrikes och utrikes trafik med svenska lastbilar, serien SIKA Statistik.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen genomförs kvartalsvis med uppsummering till årsdata fr. o. m. år 2000.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden för kvartalsstatistiken är ca 5 månader och för årsstatistik ca 6 månader.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplanen, 5 månader efter kvartalets utgång och 6 månader efter årets utgång. Leverans till Eurostat sker kvartalsvis senast 5 månader efter kvartalets utgång.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Fr.o.m. år 2000 undersöks inrikes och utrikes trafik med svenska lastbilar i en gemensam undersökning. De separata undersökningarna om inrikes respektive utrikes trafik upphörde i och med undersökningsåret 1999. De tidigare undersökningarna publicerades i SM-serie TK30 respektive TK56. Vissa förändringar mellan definitioner i de tidigare undersökningarna och den här redovisade undersökningen måste noteras. I den tidigare undersökningen om inrikes trafiken användes begreppet "körning" medan det i undersökningen om utrikes-trafiken insamlades statistik per "utlandsresa". I den nya undersökningen som här redovisas är "sändning" det centrala begrepp som införts. Undersökningssamlingen består av objektet "lastbil" med en veckas mätperiod för samtliga objekt och avser endast transporter som utförs av svenska (= svensk-registrerade) last-/dragbilar, dvs. bilar som är registrerade i Centrala Bilregistret, med en maximilastvikt på 3,5 ton eller mer.

När det gäller körda kilometer på "svensk mark" omfattade den tidigare undersökningen av inrikes trafiken även de transporter som kördes med utrikesdestination men uppgiftslämnandet avbröts vid gränsen.

Den tidigare undersökningen av utrikestrafiken innehöll däremot även den del av körda kilometer som utfördes inom riket vid en utrikes transport. I den här beskrivna undersökningen ska alla varustransporter oavsett destination redogöras för.

Det kan dock inte med säkerhet avgöras hur stor andel av transportarbetet som utförts på svensk mark huvudsakligen beroende på att gränsorter inte ingår som variabel i undersökningen. I nuvarande undersökning ska alla transporter med svenskregistrerade lastbilar uppges varför även cabotage (inrikestrafik i annat land än Sverige) och tredjelandstrafik omfattas av undersökningen. I den tidigare utrikesundersökningen skulle resan starta i Sverige för att ingå i undersökningen.

En något annorlunda uppdelning av en lastbils transportverksamhet fås genom att utgå från begreppet sändning, varmed avses transporten av ett bestämt varuparti från ett lastningsställe till ett lossningsställe. I många fall är körning och sändning ekvivalenta begrepp, men inte alltid. En körning, t.ex. från Göteborg till Stockholm, kan omfatta flera sändningar (t.ex. en med nötter och en med

maskiner).

I undersökningen är sändning det centrala (observations) objektet, medan körning spelar en underordnad roll.

I denna undersökning undersöks enbart varutransporter. Verksamhet med arbetskod dvs. sandning, plogning m.m. undersöks inte.

Fr.o.m. undersökningsår 2003 infördes en något förändrad urvalsmetod, främst i syfte att förbättra precisionen i utrikestrafiken. Förändringarna bestod främst av att hänsyn numera tas till tidigare eller förväntad körsträcka för resp. fordon.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Full jämförbarhet under åren 2000-2002. Den förändrade metoden fr.o.m. 2003 kan medföra att tidsserierna inte kan jämföras fullt ut.

I tidigare undersökningar har olika varunomenklaturer använts vilka i stort gått att jämföra med NST/R men varit något mer detaljerade. Fr.o.m. 2008 har NST2007 införts vilket kan medföra svårigheter i jämförelser med tidigare år avseende varugrupper.

Länsgrupperingarna har följt Rikets indelningar och jämförelserna är beroende av detta.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

EU:s övriga medlemsländer följer samma EU-förordning som Sverige. Detta innebär att denna undersöknings resultat går att jämföra med övriga medlemsländers. De uppgifter som Eurostat – EU:s statistikorgan – efterfrågar enligt förordningen kommer så småningom att presenteras för varje medlemsland i Eurostats publikationer.

Jämförelser kan också göras med Statistikregistret för Fordon som använder motsvarande avgränsningar vad gäller maximilastvikt m.m som den här beskrivna undersökningen.

Undersökningen har dock följande begränsningar som bör iakttas vid ev. jämförelser med Statistikregistret för fordon: Maxlastvikt => 3 500 kg. Fordonet ska vara i trafik. De karosserikoder som används är: 00-21, 27-47, 49-70, 72-73, 77, 83, 85-86, 96-98. Årsmodellen ska vara yngre än 30 år. De bilar vars ägare inte finns med i SCB:s Företagsregister tas bort från urvalsramen.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken publiceras i serien SIKA Statistik, per kvartal och år. Pressmeddelanden ges ut vid varje publiceringstillfälle. Rapporterna finns tillgängliga i pdf-format på SIKA:s och SCB:s webbplatser. Publicering i Sveriges statistiska databaser diskuteras.

5.2 Presentation

Den statistiska rapporten består av en textdel och en tabelldel samt förklaringar och definitioner.

5.3 Dokumentation

Undersökningen är väl dokumenterad. Delar av dokumentationen redovisas i Beskrivning av statistiken som uppdateras i samband med publicering av uppgifter från undersökningen. Se även R&D Report 2003:1 Översyn av undersökningen Inrikes och utrikes trafik med svenska lastbilar.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Statens institut för kommunikationsanalys, SIKA, i egenskap av statistikansvarig myndighet är registeransvarig för undersökningen.

5.5 Upplysningstjänster

SIKA, Sara Berntsson
Tel: 063 – 14 00 35

SCB, Louise Ahlin-Fallberg
Tel: 019 – 17 61 53